

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๗๐๔/๖๖๗

สมท. ๑๙๐
วันที่ ๒๖ มิ.ย. ๖๐
เวลา ๑๔.๔๕ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส24399 ส5 นอ
วันที่ : ๒๕๕๒/๖๐ ทท
วันที่ : ๒๖ มิ.ย. ๖๐ เวลา : ๑๓:๕๓

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง ผลการประชุมเวทีซอร์ริเริ่มสายแถบและเส้นทาง (Belt and Road Forum for International Cooperation)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. เอกสาร Initiative on Promoting Unimpeded Trade Cooperation along the Belt and Road พร้อมคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ

๓. เอกสาร Guiding Principles on Financing the Development of the Belt and Road และเอกสารการเป็นพยานในการเผยแพร่ พร้อมคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ

๔. เอกสาร Appeal to Stronger People-to-People Connectivity along the Belt and Road พร้อมคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ

๕. ตารางรายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผลการประชุม

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องผลการประชุมเวทีซอร์ริเริ่มสายแถบและเส้นทาง (Belt and Road Forum for International Cooperation: BRF) ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๖ ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ได้ประกาศนโยบาย The Silk Road Economic Belt and the 21st Century Maritime Silk Road (Belt and Road Initiative หรือ One Belt, One Road) ระหว่างการเยือนเอเชียกลางและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อมุ่งส่งเสริมความเชื่อมโยงของภูมิภาคเอเชีย ยุโรป และแอฟริกา และกระชับความสัมพันธ์กับประเทศตามแนวเส้นทางเศรษฐกิจสายใหม่ ต่อมา ในเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ จีนได้เผยแพร่เอกสาร Vision and Actions on Jointly Building Silk Road Economic Belt and the 21st Century Maritime Silk Road ซึ่งให้ความสำคัญกับความร่วมมือ ๕ สาขา ได้แก่ การประสานนโยบาย การส่งเสริมความเชื่อมโยงในภูมิภาค การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน การบูรณาการด้านการเงิน และความเชื่อมโยงระหว่างประชาชน

รัฐบาลจีนได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม BRF ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และปลัดกระทรวงการคลัง ได้เข้าร่วมเวทีระดับสูง (High-Level Dialogue) ของการประชุมดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐

/ ๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี ...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ของไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ การประชุมระดับสูงของ BRF จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐

โดยประธานาธิบดี สี จิ้นผิง เป็นประธานในพิธีเปิดการประชุม และนายจาง เกาสี รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมหารือเต็มคณะในช่วงเช้า และมีการจัดเวทีหารือคู่ขนานในหัวข้อเฉพาะต่าง ๆ ในช่วงบ่าย โดยมีผู้แทนระดับสูงของไทยเข้าร่วมในเวทีหารือคู่ขนาน ได้แก่ (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เข้าร่วมเวทีหารือคู่ขนานหัวข้อ ความเชื่อมโยงด้านนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนา (๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เข้าร่วมเวทีหารือคู่ขนาน หัวข้อด้านการเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน (๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เข้าร่วมเวทีหารือคู่ขนาน หัวข้อ ด้านความเชื่อมโยงด้านการค้า (๔) ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เข้าร่วมเวทีหารือคู่ขนาน หัวข้อ ความเชื่อมโยงด้านการเงิน และ (๕) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เข้าร่วมเวทีหารือคู่ขนาน หัวข้อด้านความสัมพันธ์ระหว่างประชาชน

๔.๒ ประธานาธิบดี สี จิ้นผิง กล่าวต่อที่ประชุมว่า วัตถุประสงค์ของ Belt and Road Initiative (BRI) ได้แก่ การส่งเสริมสันติภาพและความร่วมมือ การเชื่อมโยงและสร้างความเข้าใจระหว่างอารยธรรมและศาสนาที่แตกต่างกัน และการเจริญเติบโตที่สมดุล โดย BRI เน้นการเปิดกว้างและครอบคลุมทุกภาคส่วน การพร้อมรับฟังข้อคิดเห็นเพื่อประโยชน์ร่วมกัน การสอดคล้องกับความร่วมมือในอนุภูมิภาคต่าง ๆ และการพัฒนาด้านนวัตกรรม นอกจากนี้ BRI ยังมีจุดหมายในการสร้างความไว้วางใจและการเมือง การประสานยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา การพัฒนาทั่วโลกความร่วมมือ การร่วมกันสร้างฉันทามติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านโครงสร้างพื้นฐาน จีนประสงค์ให้ BRI สอดรับกับความต้องการของประเทศในภูมิภาคเอเชีย ยุโรป และแอฟริกา โดยสนับสนุนจุดเด่นของแต่ละประเทศ BRI จึงไม่ใช่ยุทธศาสตร์หรือผลประโยชน์ของจีนเพียงประเทศเดียว แต่เป็นนโยบายของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่กำหนดร่วมกัน เช่น การปรับโครงสร้างการผลิตให้เป็นไปตามความต้องการของตลาด โดยจีนได้ยกตัวอย่างการพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างจีน - ลาว จีน - อินโดนีเซีย รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับประเทศในยุโรป

๔.๓ ความเชื่อมโยงในความหมายของจีนเป็นความเชื่อมโยงทุกมิติ ทั้งโครงสร้างพื้นฐาน คมนาคม และพลังงาน รวมถึงความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบเพื่อความสะดวกในการค้า การขนส่ง โดยมีมูลค่าระหว่างปี ๒๐๑๔ - ๒๐๑๖ ระหว่างจีนและประเทศ BRI มีจำนวนกว่า ๓ ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ จีนยืนยันการให้เงินกู้ผ่านธนาคารเพื่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานแห่งเอเชีย กองทุนเส้นทางสายไหม และธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งจีน และพร้อมส่งเสริมสถาบันก้ำกึ่งทางการเงินระหว่างประเทศที่มีอยู่แล้วทั้งหมด โดยประกาศเพิ่มเงินกู้กองทุนเส้นทางสายไหมอีก ๑ แสนล้านหยวน (๕ แสนล้านบาท) นอกจากนี้ จีนยังมีส่วนช่วยก่อตั้งเขตเศรษฐกิจในประเทศ BRI กว่า ๒๐ ประเทศ รวม ๕๖ แห่ง

๔.๔ ผู้แทนที่ได้รับเชิญกล่าวในช่วงพิธีเปิด ได้แก่ ประธานาธิบดี วลาดิมีร์ ปูติน แห่งรัสเซีย ประธานาธิบดี เรเจพ เทยิป แอร์โดอาน แห่งตุรกี และนายอันโตนีโอ กูแตเรส เลขาธิการสหประชาชาติ ต่างมีถ้อยแถลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ สนับสนุน BRI ของจีน โดยเน้นความครอบคลุมทุกมิติ ได้แก่ การเมือง การพัฒนา ระบบเศรษฐกิจ การบริหารจัดการระบบสังคม และการพัฒนาตัวขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจใหม่ผ่านนวัตกรรม ทุกฝ่ายเห็นพ้องว่า พื้นฐานสำคัญในการบรรลุวัตถุประสงค์ของ BRI คือ การพัฒนาโครงสร้างเพื่อการบูรณาการที่ดี และการสนับสนุนการค้าเสรี ทั้งนี้ ประธานาธิบดีรัสเซียเน้นย้ำเรื่องความเป็นหุ้นส่วนของยูเรเชีย และเลขาธิการสหประชาชาติเน้นเรื่องความเชื่อมโยงระหว่าง BRI และวาระเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ และให้การพัฒนาเข้าถึงพื้นที่ชนบท

๔.๕ ในช่วงการประชุมเต็มคณะ ผู้แทนจากนานาประเทศได้กล่าวในประเด็นซึ่งมีทิศทางเดียวกัน ดังนี้ (๑) สนับสนุนการค้าเสรี การยกเลิกอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่มาตรการทางภาษี และแสดงความไม่เห็นด้วยต่อการดำเนินการฝ่ายเดียว ลัทธิคุ้มครองทางการค้า และการปลูกกระแสชาตินิยม (๒) สนับสนุนกลไกพหุภาคี เนื่องจากเห็นว่าจะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และสร้างความยืดหยุ่น (resiliency) ให้ระบบเศรษฐกิจเสรีนิยม (๓) ทุกฝ่ายเห็นพ้องว่า BRI จะเป็นปัจจัยทางบวกที่ส่งเสริมนโยบายทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับโลก

๔.๖ ในเวทีหารือคู่ขนาน หัวข้อ ความเชื่อมโยงด้านนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้กล่าวต่อที่ประชุมโดยสรุป ดังนี้

๔.๖.๑ ประสบการณ์และความสำเร็จของจีนในรอบ ๔๐ ปีที่ผ่านมา ที่ทำการเปลี่ยนแปลงประเทศจีนจนเป็นอย่างที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้ ถือว่าเป็นการบรรลุฝันของจีนในยุคปัจจุบัน ซึ่งการที่จีนจะเริ่มทำตามฝันของบรรพบุรุษเมื่อพันกว่าปีก่อน โดยการเชื่อมโลกทั้งทางบกและทางทะเลด้วยพลังและประสบการณ์ของจีน ในตอนนี้จึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้หากประเทศต่าง ๆ จะร่วมมือ เพราะย่อมจะได้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงโลกในครั้งนี้อย่างยิ่ง จึงเห็นว่าเป็นเรื่องที่ควรได้รับการสนับสนุน

๔.๖.๒ ไทยมีนโยบายเชื่อมโยงที่สอดคล้องและสนับสนุน BRI ด้วยการส่งเสริมเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ และเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจเหนือ - ใต้ ซึ่งสอดคล้องกับระเบียงเศรษฐกิจจีน - คาบสมุทอินโดจีน (China - Indochina Peninsula Economic Corridor: CICPEC) นโยบายประเทศไทย ๔.๐ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และนวัตกรรม กอปรกับจะผลักดัน ACMECS Master Plan on Connectivity ในฐานะประธาน ACMECS ในปี ๒๕๖๑ รวมทั้งได้กล่าวถึงบทบาทของไทยในฐานะตัวเชื่อมระหว่างภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และ BRI ในภาพรวมด้วย

๔.๗ ในเวทีหารือคู่ขนาน หัวข้อ ความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้เข้าร่วม โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นผู้แทนไทยกล่าวต่อที่ประชุมโดยสรุป ดังนี้

๔.๗.๑ ยินดีกับวิสัยทัศน์อันยาวไกลของประธานาธิบดีของจีนที่จะสร้างโลกให้เป็นหนึ่งเดียวด้วยการเชื่อมโยงเป็นสื่อกลางในทุกมิติ อาทิ การเชื่อมโยงการค้าการลงทุน การเชื่อมโยงการเงิน การเชื่อมโยงการท่องเที่ยว และการเชื่อมโยงคนสู่คน โดยเชื่อว่า ด้วยศักยภาพของจีนและความร่วมมือของทุกประเทศ จะสามารถเชื่อมต่อเข้ากับเส้นทาง BRI ซึ่งจะต้องให้ความสำคัญทางด้านถนนและเส้นทางรถไฟให้มากขึ้น โดยจะเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์มวลมนุษยชาติ

๔.๗.๒ ไทยมีความชัดเจนในการพัฒนาประเทศตามวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี ภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) โดยได้ดูกระแสนการรวมตัวในภูมิภาคและสร้างโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมต่อประเทศต่าง ๆ ในทุกรูปแบบ ทั้งคมนาคมขนส่ง (ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ) ไฟฟ้า และพลังงาน ในส่วนความร่วมมือไทย-จีน ในโครงการรถไฟความเร็วสูง รัฐบาลไทยมุ่งมั่นจะก่อสร้างเส้นทางจากกรุงเทพฯ - หนองคาย เพื่อเชื่อมต่อ สปป. ลาว - กุนหมิง และมีแผนจะเชื่อมต่อไปยังระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งไทยจะส่งเสริมให้เป็นศูนย์กลางความเชื่อมโยงด้านการขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศในภูมิภาคนี้

๔.๗.๓ เชื่อว่าจีนในฐานะประเทศที่มีศักยภาพสูงสุด จะได้ดำเนินนโยบาย BRI รวมทั้งการช่วยเหลือด้านวิศวกรรม เทคโนโลยี และด้านการเงิน

๔.๘ ในเวทีหารือคุนหมิง หัวข้อ ความเชื่อมโยงด้านการค้า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้แสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ภายใต้การหารือว่าด้วยการค้ากับการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและครอบคลุม โดยที่ประชุมมีความเห็นโดยสรุป ดังนี้

๔.๘.๑ การอำนวยความสะดวกทางการค้า ประเทศต่าง ๆ ได้แสดงเจตนารมณ์ในการส่งเสริมและขยายการค้าระหว่างกัน โดยเน้นการอำนวยความสะดวกทางการค้าและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำธุรกิจ การพัฒนารูปแบบธุรกิจสมัยใหม่และการค้าบริการ ตลอดจนการส่งเสริมระบบการค้าพหุภาคีและการต่อต้านการปกป้องทางการค้า (Trade Protectionism) ในครั้งนี้ จีนแสดงเจตนารมณ์จะเปิดตลาดให้กับสินค้าจากประเทศตามแนวเส้นทาง BRI มากยิ่งขึ้น ผ่านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการค้า อาทิ International Import Fair ในปี ๒๕๖๑ และการจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับประเทศต่าง ๆ โดยคาดการณ์ว่า จีนจะขยายการนำเข้ากับประเทศตามเส้นทางมูลค่ากว่า ๒ ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายใน ๕ ปี

๔.๘.๒ การขยายการลงทุน ประเทศต่าง ๆ เห็นว่า การค้าและการลงทุนเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินควบคู่กันไป โดยเห็นควรให้กระชับความร่วมมือด้านการลงทุนระหว่างกัน แสวงหารูปแบบความร่วมมือด้านการลงทุนใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดการลงทุนที่มีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพ เพื่อเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาคและพัฒนาความร่วมมือด้านการผลิตผ่านการลงทุนในเขตอุตสาหกรรมและเขตเศรษฐกิจพิเศษต่าง ๆ โดยคาดการณ์ว่าการลงทุนตามเส้นทาง BRI จะมีมูลค่ากว่า ๑.๕๐ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายใน ๕ ปี

๔.๘.๓ การค้ากับการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและครอบคลุม ที่ประชุมเน้นย้ำความสำคัญของการดำเนินการตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยจะกระชับความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการค้าและการลงทุน เน้นสร้างสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในครั้งนี้ จีนสนับสนุนทุนการศึกษาและทุนฝึกอบรม ๑๐,๐๐๐ ทุน เพื่อพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และยินดีสนับสนุนกิจกรรมการให้ความช่วยเหลือต่างๆ ภายใต้สหประชาชาติและองค์การการค้าโลก นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ยังได้ร่วมรับรองเอกสาร Initiative on Promoting Unimpeded Trade Cooperation along the Belt and Road ระหว่างการประชุมเวทีหารือย่อยดังกล่าว รายละเอียดดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๙ ในเวทีหารือคุนหมิง หัวข้อ ความเชื่อมโยงด้านการเงิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้มอบหมายปลัดกระทรวงการคลังเข้าร่วม สรุปสาระสำคัญของการประชุม ดังนี้

๔.๙.๑ ที่ประชุมตระหนักถึงบทบาทของภาคการเงินว่าเป็นเสมือน “เส้นเลือด” ที่หล่อเลี้ยงระบบเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน โดยเห็นได้จากคำกล่าวเปิดของนาย สี จิ้นผิง ประธานาธิบดีสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ได้ประกาศเพิ่มทุนในกองทุนเส้นทางสายไหม จำนวน ๑ แสนล้านหยวน (หรือประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท) ซึ่งสาธารณรัฐประชาชนจีนได้จัดตั้งกองทุนดังกล่าวขึ้น เมื่อปี ๒๕๕๗ เพื่อสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานภายใต้ BRI ซึ่งที่ประชุมได้ให้การสนับสนุน BRI เป็นอย่างดี

๔.๙.๒ ที่ประชุมได้หารือแนวทางการระดมทุนสำหรับโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อสนับสนุน BRI ซึ่งมีหลายช่องทาง ทั้งจากเงินงบประมาณ เงินกู้จากธนาคารเพื่อการพัฒนาระดับพหุภาคี (Multilateral Development Banks: MDBs) การออกตราสารหนี้ และการระดมทุนผ่านผู้ถือหุ้น รวมถึงความสำคัญของการระดมทุนจากภาคเอกชน โดยเห็นว่า การดึงดูดภาคเอกชนให้เข้ามาร่วมลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานตามแนว Belt and Road นั้น จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการโครงการที่ดีและเป็นโครงการที่น่าลงทุน (Bankable Projects) สำหรับการระดมทุนผ่าน MDBs นั้น ธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย (Asian Infrastructure Investment Bank: AIIB) จะมีบทบาทสำคัญ ซึ่ง AIIB ได้เน้นย้ำบทบาทการเป็นหุ้นส่วนทางการเงินของประเทศตามแนว Belt and Road และได้ให้ความสำคัญกับระบบธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน

๔.๙.๓ ปลัดกระทรวงการคลังได้ร่วมรับรองเอกสาร Guiding Principles on Financing the Development of the Belt and Road ร่วมกับผู้แทนกระทรวงการคลังอื่น รวม ๑๘ ประเทศจากทวีปเอเชีย ยุโรป แอฟริกา และอเมริกาใต้ เพื่อแสดงเจตนารมณ์ของประเทศต่าง ๆ ในการสร้างความร่วมมือทางการเงินระหว่างประเทศเพื่อส่งเสริม BRI และสนับสนุนการค้าและการลงทุนระหว่างกัน รายละเอียดปรากฏตาม สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔.๑๐ ในเวทีหารือคู่ขนาน หัวข้อ ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าร่วม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๔.๑๐.๑ ผู้แทนจากองค์กรระหว่างประเทศ รวมทั้งมูลนิธิต่าง ๆ ร่วมแสดงถ้อยแถลงต่อความร่วมมือภายใต้ BRI ในมุมมองว่าด้วยการเชื่อมโยงระหว่างภาคประชาชนสู่ประชาชน ซึ่งต่างมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนอย่างทั่วถึง การสร้างความเท่าเทียมและสร้างภูมิคุ้มกันแก่พลเมืองในสังคม การลดช่องว่างระหว่างพลเมืองอันนำไปสู่การถอยกลับของกระแสโลกาภิวัตน์ และการลดความขัดแย้งและความรุนแรงในสังคม ผ่านโครงการความร่วมมือต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน การส่งเสริมสิทธิสตรี การพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการมีงานทำของผู้พิการ การพัฒนาทักษะแรงงาน ให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ การฝึกอบรมบุคลากรในสาขาเฉพาะทาง การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการผ่านสื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์ และระบบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติภายในภูมิภาคเพื่อลดการพึ่งพาทางเศรษฐกิจกับต่างชาติ เป็นต้น

๔.๑๐.๒ ในเวทีหารือ ได้มีการเชิญผู้แทนภาคประชาชนร่วมถ่ายทอดประสบการณ์ที่ได้มีส่วนในการพัฒนาประเทศร่วมกับโครงการของจีน การประชุมในเวทีนี้ ยังได้เชิญ นายธนิษฐ์ เจียรนวนนท์ ประธานกรรมการอาวุโส เครือเจริญโภคภัณฑ์ ร่วมกล่าวปาฐกถาด้วย โดยได้เน้นประเด็นประชาสัมพันธ์ให้เงินเข้ามาร่วมมือและลงทุนโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของไทย

๔.๑๐.๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ร่วมรับรองเอกสาร Appeal for Stronger People-to-People Connectivity along the Belt and Road ระหว่างการเข้าประชุมเวทีหารือย่อยดังกล่าว รายละเอียดดังปรากฏตาม สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๔.๑๑ ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะ

๔.๑๑.๑ ในภาพรวม จีนประสบความสำเร็จในการใช้จังหวะเวลานี้ (ที่ประชาคมระหว่างประเทศเผชิญกับความไม่แน่นอนที่เกิดจากกระแสชาตินิยมและลัทธิกีดกันทางการค้าจากสหรัฐฯ และยุโรป รวมทั้งประเด็นความมั่นคงในคาบสมุทรเกาหลี) เป็นเจ้าภาพการประชุม BRF เพื่อผลักดันภาพลักษณ์ใหม่ ในฐานะมหาอำนาจที่มีความรับผิดชอบต่อประชาคมโลก และสร้างการยอมรับ/ สนับสนุน BRI จากประชาคมระหว่างประเทศและภาคส่วนต่าง ๆ โดยเน้นย้ำความเปิดกว้าง และผลประโยชน์แก่ทุกภาคส่วน ทุกประเทศที่เข้าร่วมในลักษณะ win-win approach รวมทั้งความสำคัญในการสนับสนุนวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ของสหประชาชาติ

/ ทั้งนี้ การประชุม BRF ...

ทั้งนี้ การประชุม BRF เป็นหนึ่งในสองการประชุมใหญ่ที่สำคัญของจีนในปี (โดยอีกการประชุมหนึ่งคือ การประชุม BRICS Summit ในเดือน กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ตอบรับเข้าร่วมการประชุมตามคำเชิญของฝ่ายจีนแล้ว)

๔.๑๑.๒ แม้การประชุม BRF จะมีผู้นำและผู้แทนจากประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก และเสริมสถานะ BRI ให้ดูมีความเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น โดยหลายประเทศมีท่าทีเชิงบวกและแสดงความสนใจ BRI เนื่องจากเห็นโอกาสและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม BRI ยังคงมีความไม่ชัดเจนในหลายด้าน เช่น จีนไม่เคยกำหนดแผนที่ BRI หรือประกาศรายชื่อประเทศ BRI อย่างเป็นทางการ และยังไม่มีการจัดตั้งกลไกพหุภาคี และแผนงานที่จะนำไปสู่การหารือหรือการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งคาดว่าส่วนหนึ่งน่าจะเป็นความตั้งใจของจีนที่อ้างหลักการให้ BRI เปิดกว้าง พร้อมไปกับการประเมินผลตอบรับจากการประชุมครั้งนี้

๔.๑๑.๓ สำหรับประเทศไทย การเข้าร่วมการประชุม BRF ของรัฐมนตรีจากกระทรวงที่เกี่ยวข้องตามคำเชิญของจีน รวมทั้งคำกล่าวในเวทีหารือคู่ขนานแต่ละหัวข้อที่รัฐมนตรีทุกท่านเข้าร่วมนั้น นับว่าบรรลุเป้าหมายในการมีท่าทีตอบสนอง BRI อย่างชัดเจน และยืนยันความพร้อมของไทยในการมีส่วนร่วมในความร่วมมือภายใต้ BRI ในอนาคต และอาจนับได้ว่า ไทยเป็นกลุ่มประเทศแรกที่ยอมรับสนับสนุน BRI แล้ว ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวถ้อยแถลงของรัฐมนตรีในเวทีคู่ขนานและในโอกาสการหารือทวิภาคีซึ่งต่างส่งสัญญาณสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน อันสืบเนื่องมาจากการเตรียมตัวของฝ่ายไทย (ซึ่งได้ประชุมหารือเพื่อร่วมกำหนดทิศทางการกล่าวถ้อยแถลง และหารือในเชิงยุทธศาสตร์หลายครั้ง รวมทั้งขอรับแนวทางจากรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ในภาพรวมด้วย) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยได้กล่าวถึงพัฒนาการภายในประเทศ นโยบายระดับชาติ ระดับอนุภูมิภาค และระดับภูมิภาค ที่สอดคล้องและส่งเสริม เกื้อหนุนข้อริเริ่มของจีน เช่น นโยบายประเทศไทย ๔.๐ ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) การเน้นนวัตกรรมในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ฯลฯ การเข้าร่วมการประชุม BRF ของไทยครั้งนี้จึงเป็นทั้งการส่งสัญญาณเชิงบวกต่อข้อริเริ่ม BRI และปูทางเพื่อต่อยอดไปสู่การเข้าร่วมการประชุม BRICS Summit ของนายกรัฐมนตรี ในเดือน กันยายน ๒๕๖๐ รวมทั้งความพร้อมของไทยในฐานะประเทศเจ้าภาพจัดการประชุมระดับผู้นำกรอบ ACMECS ในปี ๒๕๖๑ ต่อไป

๔.๑๑.๔ ในการเข้าร่วมสนับสนุน BRI ของจีน ไทยควรใช้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นที่ตั้ง เพื่อให้ข้อริเริ่มดังกล่าวส่งเสริมนโยบายและโครงการสำคัญของประเทศ และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง ตลอดจนคำนึงถึงประเด็นการรักษาความสัมพันธ์กับมหาอำนาจอื่น ๆ อย่างสมดุล รวมทั้งคำนึงถึงนัยทางการเมืองและความมั่นคงที่อาจแอบแฝงภายใต้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ประเทศอีกส่วนหนึ่งยังคงมีท่าทีระมัดระวังต่อ BRI ของจีน เช่น ญี่ปุ่น อินเดีย

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งใด ๆ

-

๖. ผลกระทบ

-

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/ อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

/ ๙. ข้อกฎหมายและมติของคณะรัฐมนตรี ...

๙. ข้อกฎหมายและมติของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบในหลักการต่อร่างเอกสารผลลัพธ์ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๔) และอนุมัติให้รัฐมนตรีหรือผู้ได้รับมอบหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับรองเอกสารผลลัพธ์ดังกล่าวได้ โดยหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างเอกสารในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้ดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

๑๐. ข้อเสนอส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อโปรดทราบผลการประชุม BRF (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๕๓/๑๔๑๕๔

โทรสาร. ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๐